

KUKA PESEE SUOMEN PYYKIT?

Tulevaisuudessa joudutaan arvioimaan markkinoiden, julkisen sektorin ja kotitalouksien välistä työnjakoa erityisesti palveluiden tuottamisessa. Kotitalouksien merkitys on jäänyt toistaiseksi vähälle huomiolle tutkimuksissa ja keskustelussa. Tekstiilien hoidosta suoriudutaan kotitalouksissa pääosin omin voimin. Pyykkiä pestään kotona jopa aiempia vuosikymmeniä enemmän. Erilaisia pesulapalveluita on tarjolla, mutta yhä harvemmat käyttävät niitä hyväkseen todetaan Kuluttajatutkimuskeskuksessa valmistuneessa tutkimuksessa.

Tutkimuksessa on tarkasteltu kotitalouksien tekstiilienhoitoa kotityönä ja tekstiilienhoitoon liittyviä palveluja. Tutkimuksessa on selvitetty vaatetuksen hankintaan ja huoltoon käytettyä aikaa, näiden kotitöiden määrällisiä tuotoksia sekä näihin liittyvien palvelujen tarjontaa ja käyttöä. Kuluttajatutkimuskeskuksessa on käynnistynyt laaja tutkimushanke, jossa selvitetään kotitalouksissa perinteisesti tuotettujen palvelujen vaihtoehtoista tuottamista kotitalouksissa, julkisella sektorilla, markkinoilla ja mahdollisuuksien mukaan kolmannella sektorilla, tuotannon siirtymiä sektorilta toiselle sekä kotitalouksissa tuotettujen palvelujen ulkoistamisen edellytyksiä ja esteitä. Tämä tutkimusraportti on tutkimushankkeen ensimmäinen osajulkaisu.

Vaatteita ja käsitöitä tehdään kotona enää hyvin vähän

Vaatteiden valmistus ja erityisesti käsitöiden tekeminen on vähentynyt paljon viime vuosikymmenien aikana. Käsitöiden tekeminen on nykyisin lähinnä harrastus eikä se ole enää vaihtoehto tuottaa tarve-esineitä kaupasta ostamisen sijasta. Vaatteiden monipuolistunut tarjonta on myös vähentänyt tarvetta tehdä itse yksilöllisiä, kohtuuhintaisia vaatteita.

Naiset huolehtivat tekstiilien hoidosta

Vaatteet ja kodin tekstiilit hoidetaan kotitalouksissa pääasiassa itse käyttämättä palveluita.

Naiset käyttävät tekstiilienhoitoon keskimäärin 2 tuntia viikossa ja miehet vajaan 20 minuuttia. Pyykkiä pestään nykyisin enemmän kotona kuin aiempina vuosikymmeninä ja pesulapalveluiden käyttö on vähentynyt. Tähän ovat vaikuttaneet entistä helppohoitoisemmat tekstiilit ja pesukoneiden yleistymisen. Pesukone on 87 %:lla talouksista. Kotitalouksissa pestään omalla pesukoneella keskimäärin 16 kertaa kuukaudessa ja noin 480 kiloa pyykkiä taloutta kohden vuodessa. Talopesuloita ja itsepalvelupesuloita käytetään jonkin verran, mutta lähinnä erikoistapauksissa. Pesulassa pesetetään useimmiten sellaisia tekstiilejä, joita ei niiden tarvitseman erikoiskäsittelyn tai suuren koon takia voida pestä kotona.

Valtaosa pyykistä pestään kotitalouksissa

Suomessa kertyy pyykkiä noin 1,35 miljardia kiloa vuodessa. Kotitaloudet pesevät siitä 90 % ja muu pyykki jakaantuu lähes tasan julkishallinnon ja kaupallisten pesuloiden kesken. Omasta pyykistään kotitaloudet pesevät 6 % talopesulassa ja alle prosentti pesetetään pesulassa. Pyykinpesupalveluiden käyttö ei tulevaisuudessakaan lisääntyne niin kauan kuin tekstiilien pesemistä omalla koneella pidetään vaivattomampana ja edullisempänä kuin palvelujen käyttöä. Talopesuloiden entistä aktiivisempi käyttö olisi suotavaa asunnoissa ilmenevien kosteus- ja tilaongelmien takia.

Kotipyökinpesupalvelua tullaan tarvitsemaan

Kotipalvelua ei tekstiilienhoidossa ole juuri käytetty. Vanhusten määrän lisääntyessä kasvaa kuitenkin tarve kehittää heille kohdistettuja pyökinpesupalveluja. Vaihtoehtoina ovat lähinnä pyökin peseminen vanhuksen kotona tai pyökin toimittaminen keskitetysti pestäväksi esimerkiksi pesulaan. Pesuloiden omat kuljetuspalvelut voivat myös olla varteenotettava vaihtoehto.

Lisätietoja

Tietoja tutkimuksesta antaa tutkija Kristiina Aalto, puh. (09) 7726 7751, kristiina.aalto@kuluttajatutkimuskeskus.fi

Julkaisu

Kristiina Aalto, Kuka pesee Suomen pyykki? Tekstiilienhoito kotitalouksissa ja tekstiilienhoitopalvelut. Kuluttajatutkimuskeskuksen julkaisuja 11/2003. Julkaisua voi tilata Kuluttajatutkimuskeskuksesta, PL 5, 00531 Helsinki, puh. (09) 7726 7718, tilaukset@kuluttajatutkimuskeskus.fi. Julkaisun hinta on 16,80 euroa.